

UDC 657 (470 + 571)

JEL Classification: G32, H 30, M41

DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2020-1.77-2.78.18>

Olena Moshkovska, Doctor of Economics, Professor,

<https://orcid.org/0000-0002-1176-9478>

Kyiv National University of Trade and Economics,

Kyiv

Yulia Manachynska, Candidate of Economic Sciences, Associate Professor,

<https://orcid.org/0000-0001-9155-3417>

Volodymyr Yevdoshchak, Candidate of Economic Sciences,

Associate Professor,

<https://orcid.org/0000-0001-6547-8927>

Chernivtsi Institute of Trade and Economics of KNUTE,

Chernivtsi

UKRAINIAN FOREIGN TRADE BALANCE ASSESSMENT IN THE CONTEXT OF TRANSFER PRICING

Summary

Topicality. Formulation of the problem. In the context of globalization of world economic development, the boundaries of transfer pricing are expanding, and it is on this basis that corporate entities can easily open branches and representative offices in countries with preferential tax terms. World experience shows that through "scheme" exports implementation quite significant amounts of capital "settle" in offshore jurisdictions. Under the conditions of offshore schemes, Ukraine does not receive a significant share of foreign exchange earnings annually, which has a negative impact on the country's economy. Accordingly, due to undercutting of tax base or fixation of negative financial results, domestic business entities evade income tax, as a result the budget receives less revenue, which encourages senior government members to make appropriate changes to the current Tax Code of Ukraine through paragraph 13 implementation of the BEPS (Base Erosion and Profit Shifting) Plan, developed by the Organization for Economic Co-operation and Development (OECD). This is what formulates the study validity.

Aim of the study. The purpose of the article is to study and evaluate Ukraine's foreign trade activity, with an emphasis on the agricultural sector of economy, as well as to substantiate the three-tiered transfer pricing report for agricultural enterprises in accordance with paragraph 13 of the BEPS Plan.

Methodology. In the investigation process we used general scientific theoretical methods of cognition: systems analysis – to clarify the main categories of research; abstract-logical method – for the implementation of theoretical generalizations and conclusions about the essence of transfer pricing in export-import operations, graphic method – for visual presentation of statistical and analytical material to reflect the foreign trade balance and commodity structure of Ukrainian exports.

Results. The article substantiates the main principles of the BEPS Plan paragraph 13, developed by the OECD and identifies the main components of the three-tiered structure for transfer pricing report. The content of the Law of Ukraine №1210 "On Amendments to the Tax Code of Ukraine to improve tax administration, eliminate technical and logical inconsistencies in tax legislation" is disclosed. The authors performed statistical assessment of agricultural enterprises export-import operations on the basis of the agricultural sector. The share of "scheme" exports to reduce the tax burden on income tax for domestic agricultural firms, which reduces the investment attractiveness index of agricultural enterprises in the world farmers' arena, is corroborated. It is proposed to supplement the three-tiered transfer pricing report with 3D actuarial management report, which will increase the investment attractiveness of domestic agricultural enterprises. *Practical value.* The accounting and informational filling of 3D actuarial management report is offered, which will help to create favorable conditions for domestic agricultural enterprises to attract investment into reconstruction, modernization and development of the agricultural sector.

Prospects for further research. Theoretical and practical substantiation of the 3D actuarial management report for domestic agricultural enterprises in order to objectively assess their investment attractiveness image; corroboration of 4D-model of power momentum management for domestic agricultural enterprises capital. Identification of factors that have a direct impact on the changes prospects for financial results of agricultural firms' economic activity in the short term perspective.

Keywords: transfer pricing, report, assessment, export, import, actuarial accounting, taxes.

Number of sources: 16, figures: 2, number of tables: 1.

Олена Мошковська, д.е.н., професор,

<https://orcid.org/0000-0002-1176-9478>

Київський національний торговельно-економічний університет,
м. Київ

Юлія Маначинська, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0001-9155-3417>

Володимир Євдошак, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0001-6547-8927>

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ОЦІНКА ЗОВНІШНЬОТОРГОВЕЛЬНОГО БАЛАНСУ УКРАЇНИ В КОНТЕКСТІ ТРАНСФЕРТНОГО ЦІНОУТВОРЕННЯ

Анотація

Актуальність. Постановка проблеми. В умовах глобалізації світового економічного розвитку розширюються межі трансфертного ціноутворення, саме на цій основі суб'єкти

господарювання корпоративного типу доволі легко відкривають філії та представництва на території держав з пільговими умовами оподаткування. Світовий досвід свідчить, що при здійсненні «схемного» експорту доволі значні капітали «осідають» на території офшорних юрисдикцій. В умовах дії офшорних схем Україна щорічно не доотримує значну частку валютної виручки, що чинить негативний вплив на економіку країни. Відповідно, через заниження бази оподаткування, або фіксації негативних фінансових результатів вітчизняні суб'єкти господарювання ухиляються од сплати податку на прибуток, в силу чого, бюджет отримує менше надходжень, що спонукає вищі ланки загальнодержавного управління до внесення відповідних змін у чинному Податковому кодексі України в рамках імплементації п.13 Плану BEPS (Base Erosion and Profit Shifting), який розроблений Організацією економічного співробітництва та розвитку (ОЕСР). Це, в свою чергу, визначає актуальність дослідження.

Мета дослідження. Мета статті – дослідження та оцінка зовнішньоторговельної діяльності України, з акцентом на аграрний сектор економіки, та обґрунтування тривірневої структури звітності з трансфертного ціноутворення для сільськогосподарських підприємств у відповідності до п.13 Плану BEPS.

Методологія. У процесі виконання дослідження використано загальнонаукові теоретичні методи пізнання: системний аналіз – для з'ясування основних категорій дослідження; абстрактно-логічний метод – для здійснення теоретичних узагальнень та висновків про сутність трансфертного ціноутворення при здійсненні експортно-імпортних операцій, графічний метод – для наочного представлення статистичного та аналітичного матеріалу щодо відображення зовнішньоторговельного балансу та товарної структури експорту України.

Результати. У статті обґрунтовано основні положення п.13 Плану BEPS розробленого ОЕСР та визначено основні складові тривірневої структури звітності з трансфертного ціноутворення. Розкрито зміст Закону України №1210 «Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві». Авторами, на прикладі аграрного сектору здійснено статистичну оцінку експортно-імпортних операцій сільськогосподарських підприємств. Обґрунтовано частку «схемного експорту» для зниження податкового тягаря з податку на прибуток вітчизняних агрофірм, що знижує індекс інвестиційної привабливості сільськогосподарських підприємств на світовій арені аграріїв. Запропоновано доповнити тривірневу звітність з трансфертного ціноутворення – актуарною управлінською звітністю в 3D, яка забезпечить підвищення рівня інвестиційної привабливості вітчизняних сільськогосподарських підприємств. *Практичне значення.* Запропоновано обліково-інформаційне наповнення актуарної управлінської звітності в 3D, яке допоможе створити для вітчизняних сільськогосподарських підприємств сприятливі умови для залучення інвестицій у реконструкцію, модернізацію та розвиток агросектору.

Перспективи подальших розвідок. Здійснення теоретичного та практичного обґрунтування складу актуарної управлінської звітності в 3D для вітчизняних сільськогосподарських підприємств з метою об'єктивної оцінки іміджу їх інвестиційної привабливості; обґрунтування 4D-моделі управління силовим імпульсом капіталу вітчизняних сільськогосподарських підприємств. Визначення факторів, які чинять безпосередній вплив на перспективи зміни фінансових результатів господарської діяльності агрофірм у короткотривалій перспективі.

Ключові слова: трансфертне ціноутворення, звітність, оцінка, експорт, імпорт, актуарний облік, податки.

Кількість джерел: 16, рисунки: 2, табл.: 1.

Formulation of the problem in general. Globalization processes have allowed territorial expanding of the transfer pricing policy; corporations can open offices, subsidiaries, branches, joint ventures much more easily, taking full advantage of more loyal tax regimes on a global scale [1]. According to UNCTAD data, there are 832 branches of international companies in Ukraine, thus they apply transfer prices anyway [2]. In particular, according to the State Fiscal Service, the state budget of Ukraine annually fails to receive UAH 20-25 billion due to the usage of transfer pricing system by international companies [3]. These figures are confirmed by the World Financial Society statistics, which determines the annual outflow of capital from Ukraine in the amount of US \$ 9.15 billion [4].

Consequently, transfer pricing is one of the key factors in tax regulation. It is very difficult to recognize "scheme" exports without data on customs declarations. To calculate it roughly, we have narrowed the list of countries to 55 typically offshore jurisdictions with which Ukraine has almost none real trade relations [5].

As a result of such tendencies, there is an urgent need to make a statistical assessment of Ukraine's foreign trade balance through the prism of transfer pricing, which determines this study topicality.

Analysis of recent research and publications. Regarding the direct corroboration of the urgent need for statistical assessment of Ukraine's foreign trade balance in the context of transfer pricing, these issues are quite detailed and comprehensively disclosed in the works of such domestic and foreign scientists as B. Danylyshyn [9], K. Dobreva [3], S.S. Brekhov [11], O.I. Cherevko [1], O. Evstigneeva [6], B. Danylyshyn [9], E.A. Shelukhina [2], I.V. Karpenko [10], T.V. Koschuk [11], N. Larionov [3], N.V. Novitskaya [11], O. Prokopenko [4], O. Shevchenko [5], I. Vasilievna [7] and others. I.V. Karpenko [10] in his turn notes that the use of appropriate transfer pricing policy in the implementation of export-import operations is part of organization of an enterprise accounting, and is to build and implement such a system of information in terms of business transactions using transfer pricing, which would meet the needs of external and internal users of information.

N. Larionov [3] in her turn concludes on the basis of a review on information support for transfer pricing problematic aspects that the optimal approach to its improvement is the formation of a system of permanent document accumulation (three-tiered documentation), data usage and archiving to justify the level of transfer prices, which are implied to manage controlled transactions and subsequent report (three-tiered report structure in accordance with paragraph 13 of BEPS). According to the scientist, a single system of document circulation, financial and managerial actuarial accounting should be established within the company, which would provide management with information on all foreign economic transactions with affiliates under control. That is, in this case it is necessary to find a balance – it is not about minimizing taxes, but about optimization in achieving both taxation and management goals.

Scientific works of S. S. Brekhov, T. V. Koshchuk, N. V. Novytska [11] reveal scientific and practical approaches to determining the appropriateness of conditions for controlled production operations to the principle of arm's length and review the practice of resolving tax disputes to establish adequacy of controlled production operations in accordance with the requirements of the legislation on transfer pricing for economic entities engaged in foreign trade.

Selection of previously unsolved parts in the general problem. Due to inconsistencies in national and international legislation, according to documents Ukraine exports goods at a reduced price to a low-tax jurisdiction (offshore). Physically, the goods are transported to the country of destination. But legally they are resold through related companies that are registered in offshore jurisdictions. In legal terms this is called transfer pricing. It presupposes the sale of goods by interdependent individuals at intra-firm prices that are below market. This is done in order to reduce the tax base from which taxes are paid. The exporting country receives less foreign exchange earnings to balance exchange rate fluctuations. Due to the reduction of income tax, the budget receives less revenue. This significantly affects competition and honest business, because paying taxes and fair work become unprofitable.

That is why, on January 1, 2017 Ukraine joined the Program of Enhanced Cooperation within the Organization for Economic Cooperation and Development (hereinafter – the OECD) and undertook to implement the

minimum standard of the Action Plan to combat tax base erosion and tax evasion in January 2020 (Base Erosion and Profit Shifting, hereinafter – BEPS) [13].

Due to such circumstances, for the further Action Plan implementation to combat income tax evasion by corporate entities in the application of the relevant transfer pricing policy, it is necessary to study the current regulatory framework for export-import operations, mainly in the context of three-tiered transfer pricing report.

Formulation of the article goals. The main purpose of the article is to study and substantiate the current legislation of the transfer pricing three-tiered structure report according to changes in the current Tax Code, in line with paragraph 13 of the BEPS Plan implementation, primarily for agricultural entities engaged in export-import operations.

Presentation of the main research material. In 2019 export of goods and services amounted to 63,675.6 million US dollars or 111.2% compared to 2018, import equaled 67,308.7 million dollars or 106.0%. The negative balance constituted 3633.1 million dollars (in 2018 also negative – 6212.8 million dollars), see table 1.

Table 1

Ukraine's foreign trade balance in 2018-2019, (USD million)*

	Export		Import		Balance	
	2018	2019	2018	2019	2018	2019
Total (goods and services)	57280,9	63675,6	63493,7	67308,7	-6212,8	-3633,1
EU countries included	23100,1	23994,8	26570,1	28557,3	-3470,0	-4562,5
Goods	47335,0	50060,3	57187,6	60783,7	-9852,6	-10723,4
EU countries included	20157,0	20752,3	23216,5	24996,2	-3059,5	-4243,9
Services	11637,9	15237,5	6308,8	6527,9	5329,1	8709,6
EU countries included	3979,9	4288,0	3355,8	3563,8	624,1	724,2

*Source: Developed by the authors based on the official website of State Statistics Service of Ukraine (2019) [14].

The structure of exports from Ukraine is of low quality. In particular, raw materials and semi-finished products exports (these include the following product groups – “Animal products”, “Plant products”, “Fats and oils”, “Mineral products”, “Chemical products”, “Skins”, “Wood and timber products”,

“Cellulose”, “Base stone, plaster and cement products”, “Metallurgical products and metallic goods”) amounted to 18.7 billion dollars in the first half. This is more than three quarters of Ukrainian exports – 76.4%. Little has changed over time – over the past 15 years, raw materials exports were below 70% of total exports only in 2009, 2010 and 2017. This is not the case when it is appropriate to say: stability is a sign of skill [9].

Visually, the commodity structure of Ukraine’s exports is presented in Fig.1.

It is obvious from figure 1 that the largest share in the structure of Ukrainian commodity exports for 2018 – 2019 is occupied by products of AIC (agro-industrial complex), mainly in 2019.

From 2015 to September 2018, Ukraine exported products of five largest commodity groups for \$ 112 billion, of which \$ 42 billion went offshore. This is potentially the amount of “scheme exports” for tax evasion. The Organization for Economic Development and Cooperation estimates the annual loss from tax base erosion at 4-10% of total tax revenues a year worldwide [6].

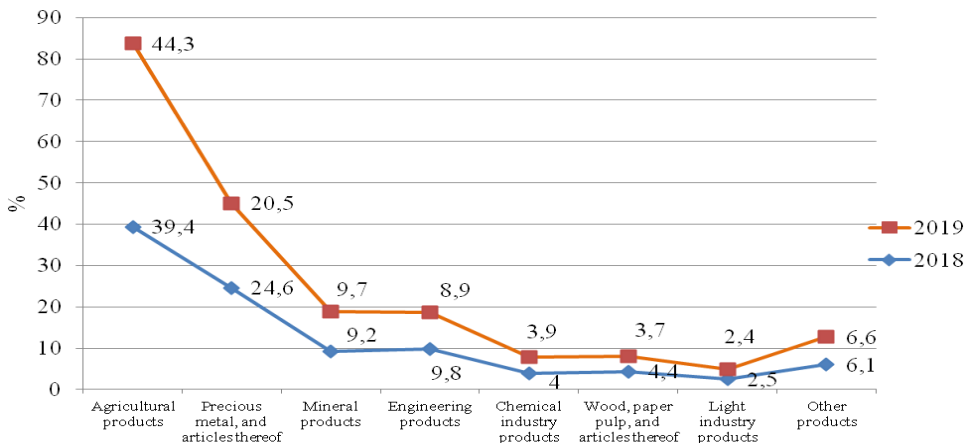

Figure.1 Commodity structure of exports of Ukraine,% during 2018 – 2019.

**Source: Developed by the authors based on the official website of State Statistics Service of Ukraine (2019) [14].*

The international community is also actively working to improve the mechanisms for exchanging information automatically. One of the latest initiatives in this area is step 13 of the BEPS, which provides for the introduction of a three-tiered transfer pricing documentation, one of which (Country-by-country report) is the subject of automatic tax information

exchange. At present, Ukraine does not participate in the automatic exchange of tax information, but a number of international agreements that have been signed recently, indicate that the beginning of such an exchange is not far off [7].

Offshore capitals are partially returned to Ukraine in the form of investments. The dynamics of foreign direct investment into Ukraine by investor countries in 2019 is presented in Fig. 2.

As illustrated in Fig. 2 the largest volumes of foreign direct investment came to Ukraine from Cyprus in 2019, which amounted to an absolute amount of 965.6 million US dollars (or 38.1% of the total volume of foreign direct investment 2531.1 million US dollars).

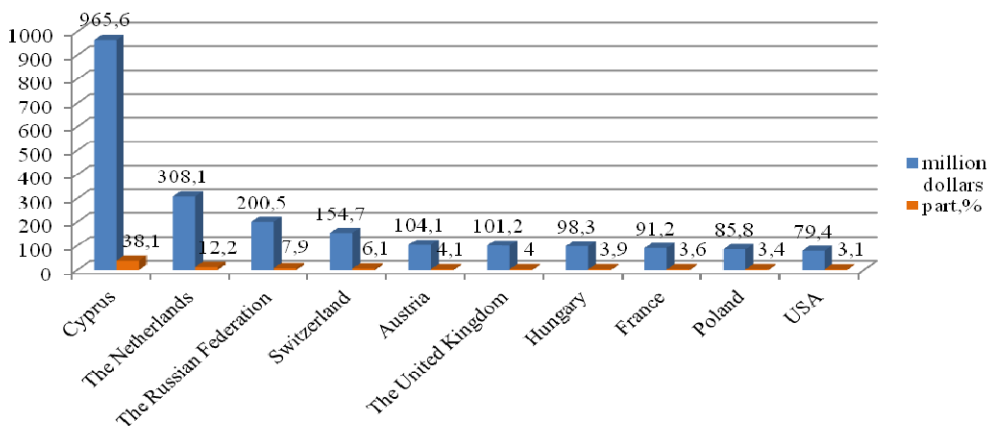

Figure. 2 Income of direct investment (share capital) to Ukraine according to investor countries (largest volumes) in 2019

*Source: Developed by the authors based on the official website of State Statistics Service of Ukraine (2019) [14].

The main investor countries, which account for 82% to 90% of all investments, are Cyprus, the Netherlands, Germany, the United Kingdom, the Russian Federation, Austria, France, the Virgin Islands and the United States, Switzerland, Poland, and Belize. Foreign direct investment to Ukraine is created by two capital groups: capital directly owned by foreign residents; capitals controlled by foreign companies of Ukrainian residents (Ukrainian capitals which were previously withdrawn from the country, usually to an offshore jurisdiction – round-tripping FDI). A survey of countries exporting foreign direct investment to Ukraine’s economy shows a low share of

investment from developed countries. The considered problems of international investment into Ukraine require a systematic approach, identification of key issues and concrete steps for the formation of a favorable investment climate and key industries development, primarily the agricultural sector, with the participation of international investment [16].

Ukraine took first steps in this direction in 2020, namely adopted the Law of Ukraine №1210 "On Amendments to the Tax Code of Ukraine to improve tax administration, eliminate technical and logical inconsistencies in tax legislation", which presupposes BEPS plan step 13 implementation, developed by The Organization for Economic Co-operation and Development (OECD), which is introducing a three-tier transfer pricing report:

1) *transfer pricing documentation* submitted to local tax authorities and a report on controlled transactions (local file),

2) *global transfer pricing documentation* (master file) is submitted by a taxpayer who is part of a group of international companies, whose annual income is equal to or exceeds the equivalent of 50 million Euros *at the request of the State Tax Service*.

3) *a country-by-country report* of an international group of companies is submitted if the total consolidated annual income of the international group of companies, of which the taxpayer is a part of, exceeds the equivalent of 750 million Euros. It is filed by a parent company or an authorized member of an international group. Besides the report on controlled transactions, taxpayers are required to submit a notice of participation in an international group of companies in the prescribed form (paragraph 39.4.2 of the TCU) by October 1 of the year following the reporting year [5].

We propose to supplement the three-tiered transfer pricing report with a 3D actuarial management report, which is directly focused on real and potential investors and is based on the dichotomy (complete separation) of agricultural entity operational and financial activities. Such reporting will help to increase the domestic agricultural enterprises investment attractiveness image and provide positive financial results in the agricultural sector of Ukraine.

Conclusions from this study and prospects for further research in this field. In general, a number of conclusions can be drawn from the results of the study based on the assessment of Ukraine's foreign trade balance in

the context of transfer pricing. In particular, a study of key issues related to foreign direct investment into Ukraine's economy found that during the ten-year period the main shortcomings are the imbalance in the country's economy structure, withdrawal of Ukrainian capitals beyond national borders and their return in the form of investments from a number of countries with special taxation regime, unfavorable investment climate for investors, legislative base imperfection that should regulate investment activities and promote domestic as well as international investment. It is because of failure to address these issues Ukraine is losing its image in the international investment market, as international investors are forced to leave the Ukrainian market, losing profits in conditions of economic and political uncertainty. The considered problems of international investment into Ukraine require a systematic approach, identification of key issues and concrete steps for the formation of a favorable investment climate and key industries development with the participation of international investment [16].

Ukraine has introduced a three-tiered transfer pricing report in accordance with the BEPS plan, which includes: Controlled transactions report; Master file; Country-by-country report (CbCR); Penalties for non-submission – UAH 631 thousand for the purposes of 2020; Which Ukrainian companies will be affected by the introduction of the CbC Report and the Master file; Notification of participation in an international group of companies; The right of the supervisory authority to request if the taxpayer is part of an international group of companies [7]. The proposed management actuarial report in 3D derives its content from the actuarial accounting system, and serves as a kind of supplement to public financial report and three-tiered transfer pricing report. The latter outlines prospects for further research within selected problems, namely concerning procedure for transformation of public financial statements into 3D actuarial management reports on the basis of real reporting data of domestic agricultural enterprises.

Literature:

1. Черевко О.І. Трансфертне ціноутворення: теоретичні аспекти та практичне застосування // Економіка і регіон. 2014. №2. С.91 – 96.
2. Ларіонов Н., Добрева К. Світові стандарти контролю за тресфертним ціноутворенням уже на порозі / Електронне видання ЮРИСТ & ЗАКОН, 2020. №50. С.58 –64 URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA013454 (дата звернення: 28.04.2020).
3. Шелухина Е.А. Трансфертное ценообразование на предприятиях АПК / Материалы междунар. науч.практич. конференция, апрель, БГИТУ *Брянский государственный*

инженерно-технологический університет, Брянск, 2006. №2. С.29-31 URL: http://www.science-bsea.bgita.ru/2006/ekonom_2006_2/sheluhina_trans.htm (дата звернення: 28.04.2020).

4. Прокопенко О. Украина и план BEPS: почему офшоры уходят в прошлое / Экономическая правда. Спецпроект «Конец эпохи офшоров», PROFINVEST, 2019. 29 Октябр. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/projects/offshore/2019/10/29/652879/> (дата звернення: 28.04.2020).

5. Шевченко О. Трансфертне ціноутворення 2020: зміни в сфері ТЦУ згідно Закону 1210, підготовка звіту про контрольовані операції URL: https://marmaer.ua/k_course/transfertnoe-tsenoobrazovanie (дата звернення: 28.04.2020).

6. Євстігнєєва О., Красовський Б., Насрідінов Р. Скільки Україна втрачає в офшорах / БізнесЦензор. 2019. лют. URL: https://biz.censor.net.ua/resonance/3110782/sklki_ukrana_vtracha_v_ofshorah (дата звернення: 28.04.2020).

7. Васильєвна І. Огляд найбільш суттєвих змін щодо трансфертного ціноутворення, передбачених законопроектом №1210 / Audit-Invest, 20 лютого 2020 р. URL: <https://audit-invest.com.ua/ua/articles/blog/oglyad-najbilsh-suttyevykh-zmin-shhodo-transfertnogo-tsinoutvorennya-peredbachenykh-zakonoproektom-1210> (дата звернення: 28.04.2020).

8. Григораш Т.Ф., Поплавська В.О., Шутова Д.М. Переваги та недоліки трансфертного ціноутворення // Молодий вчений. №1 (28). Ч.1. січень 2016. С. 52-55 URL: http://nbuv.gov.ua/UJRN/molv_2016_1%281%29__14 (дата звернення: 28.04.2020).

9. Данилишин Б. Як перейти від сировинного експорту до технологічного / УКРІНФОРМ. 2019. 05 верес. 2019. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2773823-ak-perejti-vid-sirovinnogo-eksportu-do-tehnologicnogo.html> (дата звернення: 28.04.2020).

10. Карпенко І.В. Організація обліку трансфертного ціноутворення на підприємствах торгівлі / *Науковий вісник ужгородського університету*. Серія. Економіка. Причорноморські економічні студії. 2018. Випуск 27. С. 125 – 131 URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/130530/126163> (дата звернення: 28.04.2020).

11. Встановлення відповідності умов контрольованих операцій з виробництва на замовлення вимогам законодавства з трансфертного ціноутворення : навч. посіб. / Брехов С. С., Кошук Т. В., Новицька Н. В. та ін. Київ : Алерта, 2019. 111 с.

12. Про внесення змін до Податкового кодексу України щодо вдосконалення адміністрування податків, усунення технічних та логічних неузгодженостей у податковому законодавстві : Закон України від 16.01.2020 р. №1210. Дата оновлення: 27.02.2020. URL: <https://ips.ligazakon.net/document/JI00230I?an=3> (дата звернення: 28.04.2020).

13. План BEPS: що це таке і навіщо він Україні / Фінанси та економіка URL: <http://finbalance.com.ua/news/plan-beps-shcho-tse-take-i-navishcho-vin-ukrani> (дата звернення: 28.04.2020).

14. Державна служба статистики України: офіційний веб-сайт URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 28.04.2020).

15. Туз А. Тенденції міжнародного обміну податковою інформацією URL: <http://jurblog.com.ua/2018/11/tendentsiyi-mizhnarodnogo-obminu-podatkovoyu-informatsieyu/> (дата звернення: 28.04.2020).

16. Владимирська Н.І. Особливості міжнародного інвестування в економіку України // ECONOMIC INNOVATIONS. Vol. 21. Issue 3(72). 2019. PP. 26 – 36.

References:

1. Cherevko, O.I.(2014). Transfer pricing: theoretical aspects and more practical application. *Ekonomika i rehion* [Economy and region]. vol. 2. pp. 91 - 96. (in Ukr.).
2. Shelukhina, E.A. (2006). Transfer pricing at agro-industrial enterprises. *Materialy Mizhnarodnoi naukovo-praktychnoi konferentsii*. Bryansk State Engineering and Technological University, Bryansk, Vol.2. pp. 29 - 31 (in Ukr.).URL: http://www.science-bsea.bgita.ru/2006/ekonom_2006_2/sheluhina_trans.htm (Accessed 28 April 2020) (in Russ.).
3. Larionov, N. Dobreva, K. (2020). World standards of control over transfer pricing is already on the doorstep / *Elektronne vydannia YuRYST & ZAKON*. Vol.50. pp.58 - 64 URL: https://uz.ligazakon.ua/ua/magazine_article/EA013454 (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
4. Prokopenko, O. (2019). Ukraine and the BEPS plan: why offshore is a thing of the past / *Jekonomicheskaja pravda. Specprojekt «Konec jepohi ofshorov»* [Economic truth. Special project "The end of the offshore era"]. October 29. URL: <https://www.epravda.com.ua/rus/projects/offshore/2019/10/29/652879/> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
5. Shevchenko, O. (2020).Transfer pricing 2020: changes in the field of TCU according to Law 1210, preparation of a report on controlled transactions. URL: https://marmaer.ua/k_course/transfertnoe-tsenoobrazovanie (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
6. Evstigneeva, O. Krasovsky, B. Nasridinov, R. (2019). How much Ukraine is losing offshore/ *BiznesTenzor* [BusinessCensor] URL: https://biz.censor.net.ua/resonance/3110782/sklki_ukrana_vtracha_v_ofshorah (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
7. Vasilievna, I. (2020). Review of the most significant changes in transfer pricing, provided by the bill №1210 / *Audyty-Invest* [Audit-Invest], February 20, URL: <https://audit-invest.com.ua/ua/articles/blog/oglyad-najbilsh-suttyevyh-zmin-shhodo-transfertnogo-tsinoutvorennia-peredbachenyh-zakonoproektom-1210> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
8. Grigorash, T.F. Poplavskaya, V.O. Shutova, D.M. (2016). Advantages and disadvantages of transfer pricing / *Molodyj vchenyj* [Young Scientist]. Vol. 1 (28). Part 1. January. pp. 52-55(Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
9. Danylyshyn, B. (2019). How to move from raw material exports to technological / *UKRINFORM* [UKRINFORM]. 05 Septemb. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-economy/2773823-ak-perejti-vid-sirovinnogo-eksportu-do-tehnologicnogo.html> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
10. Karpenko, I.V. (2018). Organization of transfer pricing accounting at trade enterprises / *Naukovyj visnyk uzhhorods'koho universytetu. Serii. Ekonomika. Prychornomors'ki ekonomichni studii*. [Scientific Bulletin of Uzhhorod University. Series. Economy. Black Sea Economic Studies]. Issue 27. pp.125 - 131 URL: <http://visnyk-ekon.uzhnu.edu.ua/article/view/130530/126163> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).
11. Brekhov, S.S. Koschuk, T.V, Novitskaya, N.V. (2019). *Vstanovlennia vidpovidnosti umov kontrol'ovanykh operatsij z vyrobnytstva na zamovlennia vymoham zakonodavstva z transfertnoho tsinoutvorennia* [Establishing compliance with the conditions of controlled operations to order to the requirements of the legislation on transfer pricing]. Kyiv: Alerta. 111 p. (in Ukr.).
12. *On Amendments to the Tax Code of Ukraine to Improve Tax Administration, Eliminate Technical and Logical Inconsistencies in Tax Legislation*, Law of Ukraine of 16.01.2020 №1210. Available at: <https://ips.ligazakon.net/document/JI00230I?an=3> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).

13. BEPS plan: what is it and why is it for Ukraine / *Finansy ta ekonomika* [Finance and Economy] URL: <http://finbalance.com.ua/news/plan-beps-shcho-tse-take-i-navishcho-vin-ukrani> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).

14. The official web-site of State Statistics Service of Ukraine (2020). Available at: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).

15. Tuz, A. (2020). Trends in international exchange of tax information URL: <http://jurblog.com.ua/2018/11/tendentsiyi-mizhnarodnogo-obminu-podatkovoyu-informatsieyu/> (Accessed 28 April 2020) (in Ukr.).

16. Vladimirska, N.I. (2019). Features of international investment in the economy of Ukraine / *Ekonomichni innovatsii* [ECONOMIC INNOVATIONS]. Vol. 21. Issue 3(72). 2019. pp. 26 – 36.

УДК 657.1.014.134: 639.2/.3

JEL Classification: M11, M41

DOI: <http://doi.org/10.34025/2310-8185-2020-1.77-2.78.19>

С.В. Рилєєв, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0002-2058-1004>

Н.В. Скрипник, к.е.н., доцент,

<https://orcid.org/0000-0003-2180-5863>

М.Є. Скрипник, к.е.н.,

<https://orcid.org/0000-0003-3597-6188>

Чернівецький торговельно-економічний інститут КНТЕУ,
м. Чернівці

ОКРЕМІ ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКОВОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ПІДПРИЄМСТВАМИ АКВАКУЛЬТУРИ

Анотація

Актуальність. Постановка проблеми. Пріоритетність розвитку підприємств і організацій аквакультури обумовлена природно-кліматичними, історичними, економічними й соціальними умовами України. Рибництво є соціально значущим енергоємним і трудомістким сектором економіки, покликаним забезпечувати населення рибою та рибопродуктами за доступними цінами на основі розширеного відтворення виробничого потенціалу та біоресурсів, підтримки екологічної безпеки гідросфери і територій. Стійкий розвиток підприємств аквакультури значною мірою залежить від формування та використання відповідного інформаційного забезпечення прийняття обґрунтованих оперативних та стратегічних рішень. Провідну роль у даному забезпеченні відіграє облікова система у контексті прямого і зворотного зв'язку з